

نقش هویت های تیمی، منطقه ای و مذهبی در رشد هویت ملی هواداران تیم های ملی ایران

بهنام نقی پور گیوی^۱

حسن اسدی^۲

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۳/۵/۲۶

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۳/۷/۱۹

هدف از انجام این تحقیق، بررسی نقش هویت های تیمی، منطقه ای و مذهبی در تکوین هویت ملی هواداران تیم های ملی جمهوری اسلامی ایران بود. این تحقیق از نوع کاربردی و ماهیت تحقیق، توصیفی از نوع پیمایشی و چون تاثیر متغیر پیش بین بر ملاک سنجیده می شود، از نوع همبستگی بود. برای جمع آوری اطلاعات از روش های کتابخانه ای، مطالعه ادبیات موضوع و پرسشنامه استفاده شد. جامعه آماری پژوهش حاضر را هواداران پسر تیم های ملی ایران از مناطق فارس نشین، آذری نشین و کرد نشین کشور تشکیل می دادند. حجم جامعه آماری ۱۷۰۰۰ نفر و حجم نمونه با استفاده از فرمول کوکران ۵۶۷ نفر بر آورد شد. ابزار پژوهش، پرسشنامه گروه های هویتی^۳ (هویت تیمی، هویت منطقه ای، هویت مذهبی و هویت ملی) است. پایایی ابزار در نمونه ای ۳۰ نفره مورد ارزیابی قرار گرفت و مقدار آن $(a = 0/88)$ برآورد شد و روایی آن به تایید متخصصان رشته مدیریت ورزشی رسید. نتایج تحلیل رگرسیون، معنادار بودن رابطه بین متغیرهای پیش بین هویت تیمی، هویت منطقه ای و هویت مذهبی بر متغیر ملاک هویت ملی هواداران را نشان می داد. نتایج تحلیل ANOVA نشان دهنده معنادار بودن رگرسیون و ضریب B در معادله رگرسیون $(Sig=0/05)$ ، $(sig=0/001)$ می باشد. با توجه به این یافته ها به مدیران و برنامه ریزان عرصه ورزش کشور توصیه می شود به ابعاد گوناگون متغیرهای هویت مرتبط با ورزش توجه بیشتری نمایند و اقدامات و برنامه ریزی های لازم را در این زمینه انجام دهند.

واژگان کلیدی: هویت تیمی، هویت منطقه ای، هویت مذهبی، هویت ملی، هوادار، فارس، آذری و کرد

۱. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، دانشگاه علامه طباطبائی (نویسنده مسئول) E-mail: behnam.naghipour@gmail.com

۲. استادتمام، مدیریت تربیت بدنی، دانشگاه تهران

مقدمه

هویت و فرایند هویت یابی همواره در میان ملل مختلف دارای اهمیت بوده است. ورزش نیز همواره جایگاه بالایی در روند هویت بخشی به ملت ها داشته است. در این میان، تیم های ملی کشور ها به عنوان نمایندگان اقشار مختلف جامعه ای که از آن برخاسته اند، نقش والایی در این فرآیند دارند. در طول تاریخ ورزش، مذهب، قومیت یا هویت های محلی و هویت ملی به عنوان اجزایی جدایی ناپذیر به هم مربوط بوده اند. پس از پیروزی انقلاب اسلامی و پشت سر گذاشتن جنگ تحمیلی، هیچ چیز همانند غلبه بر تیم استرالیا و راه یابی به جام جهانی فوتبال ۱۹۹۸ فرانسه و سپس پیروزی بر استرالیا، نتوانسته بود بالاترین حد غرور و هویت ملی را در ایرانیان به وجود آورد.

امروزه، ورزش به خصوص فوتبال به زمینه ای برای توسعه هویت ملی تبدیل شده است و محققان همواره ادعان داشته اند که فوتبال با هویت ملی ارتباط دارد (برینر^۱، ۲۰۰۱). با توجه به اینکه پژوهش های مرتبط با حوزه هویت و ورزش از اهمیت خاصی برخوردار می باشد و در ادبیات پژوهشی اغلب کشور ها به این موضوع توجه عمیقی شده است، به نظر می رسد در کشور ما عنایت کافی به این موضوع نشده است.

این تحقیق به تعیین تأثیرات هویت تیمی هویت، منطقه ای و قومی و هویت مذهبی بر هویت ملی، پرداخته است. بررسی تفاوت های این تأثیرات و اینکه هویت تیمی می تواند بر سایر انواع گروه های هویتی تأثیر بگذارد، توسط (هیر و جیمز^۲، ۲۰۰۷) قبلاً شناسایی و انجام شده بود. هویت تیمی^۳ عموماً اشاره به ارتباط روانی و رفتاری با یک تیم معین دارد. هویت تیمی به عنوان "تعهد فردی و درگیری عاطفی که مشتریان با (سازمان) تیم های ورزشی دارند" تعریف شده است (لی، پارک و کانگ^۴، ۲۰۰۹). هویت قومی^۵ نوعی تجمع فرهنگی که بر نقش افسانه ای اجداد و خاطرات تاریخی تأکید می کند و براساس یک یا چند تفاوت فرهنگی نظیر مذهب، رسوم، زبان ها یا نهادها شناخته می شوند (احمدی، ۱۳۸۸). هویت دینی و مذهبی^۶ در واقع نشان دهنده یا احساس تعلق و تعهد به دین و جامعه دینی می باشد. بنابراین، برخورداری از دین و تعالیم مذهبی مشترک، پایبندی و وفاداری به آن، اعتقاد و تمایل به مناسک و آئین های مذهبی فراگیر در فرایند هویت دهی مذهبی بسیار موثر است. به عبارت دیگر، تأثیر و انعکاس دین بر فعالیت های روزمره است (گنجی و دیگران، ۱۳۸۹: ۱۷).

تحقیقات متعددی در زمینه ورزش و هویت ملی با مفاهیم دیگر صورت گرفته است. این تحقیقات بیشتر به بررسی رابطه بین مفاهیم هویتی حوزه ورزش با هویت ملی پرداخته اند که برخی از این مفاهیم عبارت اند از: هویت تیمی، هویت اجتماعی، هویت مذهبی یا دینی، هویت قومی و هویت منطقه ای. در این راستا محققان سعی کرده اند رابطه بین سازه های مختلف همچون ورزش را با هویت ملی، هویت تیمی با هویت ملی، هویت جمعی و ورزش، هویت مذهبی و ورزش، مسئولیت اجتماعی و ورزش، سرمایه اجتماعی و ورزش و ... را در اشکال مختلف بررسی و تبیین کنند یا بالعکس. در طول دوران مدرنیته، میدان ورزش همواره بستری مساعد برای بیان و تقویت انواع ملی گرایی و محلی گرایی بوده است. مفهوم "ملی گرایی ورزشی" (باقری،

1. Bairner
2. Heere and Jamse
3. Team Identification
4. Lee, and Park and Kang,
5. Ethnic Identity
6. Religious identity

۱۳۸۹) به این مسئله می پردازد (هابرمن^۱ به نقل از بیرنر ۲۰۰۱). رضوی آل هاشم و همکاران (۱۳۸) بیان کرده اند که در حال حاضر، اکثریت کشورهای جهان، چند قومیتی و چند فرهنگی هستند. در جهان امروز، حفظ و نگهداری هویت های فرهنگی در چارچوب ملت سازی معنا و مفهوم پیدا می کند. ادغام شهروندان در یک ملت واحد، آرمان ناسیونالیست های کلاسیک است که در برابر اقلیت های قومی ناشکیباست و در تاریخ با دولت هایی که اقلیت های ملی را به اجبار و سرکوب وادار می کند، پیوند خورده است. ناسیونالیسم جدید به ترکیبی از همگرایی و انسجام اجتماعی متکی است که جامعه با ثبات را بر مبنای یک پلورالیسم فرهنگی در یک دولت چند ملیتی مبتنی بر دموکراسی بنا می کند. نتیجه این ناسیونالیسم، ایجاد یک دولت ملی است که برای حل مسائل قومیت های داخل خود به راه حل های دموکراتیک و انسانی تری متوسل می شود. این راهکارها شامل پلورالیسم فرهنگی، دموکراسی اجتماعی، سیاست های اقدام مثبت و اعطای خودمختاری و... می باشد. حسینی (۱۳۸۹) در تحقیقی با عنوان "پیش بینی سبک های هویت بر اساس جهت گیری های مذهبی در میان دانشجویان دانشگاه شیراز" بیان کرد که جهت گیری مذهبی درونی، سبک هویت اطلاعاتی را به صورت مثبت پیش بینی می کند. جهت گیری هویت مذهبی، سبک هویتی سر درگم - اجتنابی را به صورت منفی پیش بینی می کند. گودرزی (۱۳۸۸: ۱۳) در تحقیق خود با عنوان "بررسی هویت دینی و ملی جوانان فوتبالیست و کشتی گیر شهر تهران" نشان داد وضعیت پایبندی نظری و عملی به هویت دینی کمتر از متوسط و در مورد پایبندی عملی و نظری هویت ملی ضعیف است. در مقایسه سایر مولفه ها به جز در مورد پایبندی عملی به هویت ملی در سایر مولفه ها تفاوت معناداری مشاهده نشد. شجاع (۱۳۸۸: ۶۷) در نتایج پژوهش خود با عنوان "تعیین سلسله مراتب هویت نقش بازیکنان تیم های ملی هندبال ایران و رابطه آن با هویت ورزشی، سن و سابقه قهرمانی" بیان کرد که هدف از انجام این پژوهش عبارت بود از تعیین سلسله مراتب هویت نقش بازیکنان تیم های ملی هندبال ایران و رابطه آن با هویت ورزشی، سن و سابقه قهرمانی. به همین منظور مقیاس هویت نقش کاری و همچنین مقیاس تکمیلی هویت ورزشی در اختیار ۶۹ بازیکن ملی پوش نوجوان، جوان، و بزرگسال هندبال ایران قرار گرفت. بر اساس یافته ها، هویت نقش خانوادگی، ورزشی، تحصیلی و مذهبی به ترتیب رتبه های اول تا چهارم سلسله مراتب هویت نقش ورزشکاران را تشکیل می دهند. ضیاء هاشمی و یگانه در مقاله خود با عنوان "فوتبال و هویت ملی"، فوتبال را از عناصر سازنده هویت ملی قلمداد کرده اند (ضیاء هاشمی و یگانه، ۱۳۸۶: ۱۲۴). امروزه تعداد فزاینده ای از مطالعات در ورزش مدرن، به تأمل و نظریه پردازی در مورد پدیده های پیچیده اجتماعی مانند جهانی شدن، ناسیونالیسم، جهان وطن گرایی و جهان محلی گرایی اختصاص یافته است. اعتقادات و مناسک، پیش بینی کننده مثبت و معنی دار بعد هویت مذهبی می باشد (هاشمی، جوکار؛ ۳۸۹). همچنین، اخلاق پیش بینی کننده ابعاد هویت فردی و ارتباطی به شکل مثبت و نیز پیش بینی کننده بعد هویت مذهبی می باشد. جهت گیری مذهبی درونی، سبک هویت اطلاعاتی را به صورت مثبت پیش بینی می کند (حسینی، ۱۳۸۹: ۷۰). جهت گیری مذهبی هویت مذهبی سبک هویتی سر درگم - اجتنابی را به صورت منفی پیش بینی می کند. پس از شکست تیم ملی فوتبال ایران در مقابل مکزیک و پرتغال، نمره های هویت ملی در ابعاد مختلف و به صورت کلی کاهش یافت، اما پس از کسب تساوی در مقابل آنگولا ضمن اینکه روند کاهش نمره های هویت ملی متوقف شد، افزایش معناداری نیز مشاهده نشد (احمدی، ۱۳۸۶، ۹۴). تعامل ورزش و سیاست به یکی از موضوعات مهم تبدیل شده و حکومت ها می کوشند از ظرفیت های آن به بهانه های مختلف بهره گیرند. مهمترین کار ویژه سیاسی ورزش به ویژه ورزش فوتبال کنترل و جهت دهی به افکار عمومی، نشان دادن چهره ای کارآمد از دولت و در نهایت، ملت

سازی است. در این میان، گروه های اقلیت و اقوام نیز می کوشند تا از پتانسیل بالای ورزش در جهت نشان دادن مخالفت خود با دولت ها و تقویت همگرایی قومی بهره گیرند. دولت جمهوری اسلامی ایران نیز در مواردی توانسته از ظرفیت فوتبال ملی در جهت تقویت همگرایی و هویت ملی سود جوید. مجموعه مقالات فوق همگی بر نقش موفقیت ها و حضور قهرمانان، در عرصه های مختلف تاکید دارد، اگرچه هر کدام از منظری متفاوت به موضوع پرداخته اند. با توجه به ادبیات و پیشینه فوق، محقق در این پژوهش به دنبال پاسخ گویی و یافتن پاسخ هایی برای مسائل مربوط به حوزه هویت و ورزش، هویت تیمی و هویت تیم های ملی، هویت منطقه ای و ملی، هویت مذهبی و ملی خواهد بود. دغدغه اصلی محقق پاسخگویی به این سوال است که هویت تیمی، هویت منطقه ای و هویت مذهبی تا چه میزان از هویت ملی هواداران تیم های ملی را تشکیل می دهد؟ هر کدام از اینها چه نقشی در تعیین هویت ملی افراد دارند؟ مهمترین عوامل تعیین هویت ملی هواداران تیم های ملی کدام اند؟

روش شناسی پژوهش

این تحقیق، از نوع کاربردی و ابزار اجرای آن پرسشنامه بوده است. ماهیت تحقیق، توصیفی از نوع پیمایشی و چون تاثیر متغیر پیش بین بر ملاک سنجیده می شود، از نوع همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش حاضر را دانشجویان پسر هوادار تیم های ملی ایران تشکیل می دادند که مشغول به تحصیل در دانشگاه تهران و از مناطق فارس نشین، آذری نشین و کرد نشین کشور بودند. تعداد کل دانشجویان پسر مشغول به تحصیل تمام وقت دانشگاه تهران حدود ۱۷۰۰۰ نفر بود. از فرمول کوکران جهت تعیین تعداد نمونه ها با ضریب خطا $D=0/06$ استفاده شد. هرکدام از گروه ها حداکثر ۵۰۰۰ نفر در نظر گرفته شد. از این رو، حجم نمونه ۱۸۹ نفر برای هرکدام از گروه های هویتی فارس، آذری و کرد در نظر گرفته شد. با احتمال ریزش حدود ۱۵ درصد، ۲۲۵ پرسشنامه در میان هرکدام از گروه های هویتی توزیع شد. ابزار مورد استفاده در این پژوهش، پرسشنامه گروه های هویتی (هویت تیمی، هویت منطقه ای، هویت مذهبی و هویت ملی) بود که در سال ۲۰۰۷ توسط جیمز و هیر ساخته و معرفی شده و در پژوهش های مختلف خارجی مورد استفاده قرار گرفته است. برای قابل اجرا شدن فرم فارسی پرسشنامه، ابتدا پرسشنامه توسط استاد راهنما و محقق به فارسی ترجمه شد و برای تست هم ارز بودن آن دوباره توسط یک مترجم حرفه ای به انگلیسی ترجمه شد. سپس برای بررسی صحت ترجمه، یکی از هواداران پرسشنامه را تکمیل نمود. پس از آن، یکی از مترجمان مسلط، به نسخه انگلیسی پرسشنامه جهت بررسی هرگونه اختلاف بین نسخه اصلی پرسشنامه و نسخه ترجمه شده، پاسخ دادند. در نهایت پس از مقایسه دو شکل، هر دو نفر به این نتیجه رسیدند که هر دو پرسشنامه از نظر مفهومی معادل هستند. روایی ابزار به تایید متخصصان رشته مدیریت ورزشی رسید و پایایی آن در نمونه ای ۳۰ نفره مورد ارزیابی قرار گرفت که در اکثر مولفه ها، ضریب آلفای کرونباخ بالاتر از ۰/۷۰ به دست آمد. پرسشنامه استفاده شده شامل سه بخش بود: بخش اول مربوط به متغیرهای جمعیت شناختی^۱ شامل نام تیم ملی مورد علاقه، سن، میزان تحصیلات، محل تولد، محل سکونت دائم و مذهب، قومیت و رشته تحصیلی بود. بخش دوم شامل ۴ گروه هویتی به نام هویت تیمی، هویت منطقه ای، هویت مذهبی و هویت ملی بود و به وسیله مقیاس ۵ امتیازی لیکرت (شامل ۱: کاملاً مخالفم و ۵: کاملاً موافقم) اندازه گیری شد.

در تجزیه و تحلیل داده ها، نتایج آزمون کلموگراف- اسمیرنوف برای توزیع، حاکی از نرمال بودن داده ها بود. از روش های آماری استنباطی پارامتریک استفاده شد. همچنین، یک تحلیل عامل تاییدی برای مقایسه

اهمیت هر کدام از ابعاد هویت از دیدگاه آزمودنی ها انجام شد. در بخش دوم نیز از آمار استنباطی شامل ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون گام به گام استفاده شد. کلیه محاسبات در این پژوهش با استفاده از نرم افزار spss ورژن ۲۰ و Amos ورژن ۲۰ صورت گرفته است.

یافته های پژوهش

بیشترین تعداد آزمودنی ها از لحاظ سطح سواد در مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد (۸۲/۳ درصد در هواداران مناطق فارس نشین، ۸۸/۵ درصد در هواداران مناطق آذری نشین، ۸۷/۲ درصد در هواداران مناطق کرد نشین) بود. آزمودنی های مقطع کاردانی و دکتری نیز درصد کمتری را به خود اختصاص دادند. از آنجا که تحقیق در محیط دانشگاهی صورت گرفته، اکثریت آزمودنی ها دارای تحصیلات بالا بوده اند. این موضوع می تواند از لحاظ مدیریتی معنادار و قابل توجه باشد، زیرا که نتایج به دست آمده از این تحقیق به نحوی از افراد نخبه، جوان و با سطح تحصیلات بسیار بالا به عمل آمده است. نتایج به دست آمده از نوع علاقه مندی هواداران به رشته های ورزشی و طرفداری از تیم ملی نشان داد که اولویت اول تا سوم هواداران در هر سه منطقه مورد پژوهش (فارس نشین: فوتبال ۴۰/۹ درصد، کشتی ۱۹/۱، والیبال ۱۴/۱ درصد و آذری نشین: فوتبال ۳۳/۶ درصد، کشتی ۱۷/۵ درصد و کرد نشین: فوتبال ۴۱/۱ درصد، کشتی ۳۰ درصد، والیبال ۱۰/۶ درصد) فوتبال، کشتی و والیبال بود. نکته بسیار حساس و تامل برانگیز این نتایج آن بود که هواداری از رشته های پایه از قبیل دو و میدانی و شنا بسیار ناچیز و کم بود. شاید بتوان دلیل این موضوع را با سرمایه گذاری کلان کشور در رشته های پر طرفدار مرتبط دانست، اما نباید غافل شد که در کشور ما سرمایه گذاری لازم در زمینه زیر ساخت رشته های پایه کافی نبوده و توجه رسانه ای لازم نیز به این قضیه نشده است - این موضوع نیازمند توجه ویژه می باشد. جامعه آماری این پژوهش از لحاظ سنی بیشترین فراوانی را در دامنه سنی ۱۸-۲۷ سال (هواداران مناطق فارس نشین ۸۸/۴ درصد، هواداران مناطق آذری نشین ۹۱/۷ درصد و هواداران مناطق کرد نشین ۰/۸۵ درصد) داشت و گروه های سنی ۲۷ تا ۳۳ و ۳۳ تا ۳۸ نیز درصد کمی را به خود اختصاص دادند. به لحاظ مذهبی، مذهب تشیع در هر دو گروه فارس و آذری بیشترین فراوانی را داشت (فارس؛ ۹۴/۴۴، آذری؛ ۸۸/۴۸). این موضوع در هواداران مناطق کرد نشین به نحوی نزدیک به هم بود (تشیع؛ ۵۳/۳ و تسنن؛ ۴۶/۶۷).

جدول ۱: میانگین و انحراف معیار مولفه های متغیرهای مستقل (هویت تیمی، هویت منطقه ای و هویت مذهبی) و متغیر ملاک هویت ملی

متغیرها	مولفه های تشکیل دهنده ابعاد هویت	دانشجویان مناطق فارس نشین		دانشجویان مناطق آذری نشین		دانشجویان مناطق کرد نشین	
		میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار
هویت تیمی	ارزیابی عمومی	۳/۱۲	۱/۱۰	۳/۱۹	۱/۰۱	۳/۰۵	۱/۲۰
	ارزیابی شخصی	۳/۲۳	۱/۱۶	۳/۲۵	۱/۲۲	۳/۰۲	۱/۲۰
	تعلق و یکپارچگی	۱/۸۵	۰/۹۴	۱/۸۸	۰/۹۳	۱/۸۲	۰/۹۰
	حس وابستگی متقابل	۱/۷۷	۱/۰۷	۱/۹۴	۰/۹۹	۱/۷۶	۰/۸۹
	مشارکت	۱/۸۵	۱/۰۱	۲	۱	۱/۸۶	۰/۹۰
	آگاهی	۲/۵۰	۱/۱۶	۲/۶۴	۱/۱۵	۲/۳۹	۱/۲۵

۱/۱۴	۳/۰۴	۱/۰۴	۳/۳۱	۱/۰۶	۳/۳۲	ارزیابی عمومی	هویت منطقه ای
۱/۱۹	۳/۶۳	۱/۱۲	۳/۷۰	۱/۱۰	۳/۵۷	ارزیابی شخصی	
۱/۱۹	۳/۶۳	۱/۱۲	۳/۷۰	۱/۱۰	۳/۵۷	تعلق و یکپارچگی	
۱/۱۴	۲/۸۱	۱/۱۲	۳/۳۳	۱/۱۳	۳/۲۶	حس وابستگی متقابل	
۱/۲۲	۲/۸۶	۱/۱۱	۳/۱۳	۱/۱۲	۲/۸۳	مشارکت	
۱۱/۱	۳/۵۷	۱/۱۴	۳/۴۸	۱/۰۹	۳/۵۶	آگاهی	
۱/۰۲	۳/۰۲	۱/۱۰	۳/۲۵	۱/۰۴	۳/۲۵	ارزیابی عمومی	هویت مذهبی
۱/۲۹	۲/۷۵	۱/۳۱	۲/۹۱	۱/۱۹	۲/۸۹	ارزیابی شخصی	
۱/۲۲	۲/۵۶	۱/۲۹	۲/۶۸	۱/۱۴	۲/۷۳	تعلق و یکپارچگی	
۰/۸۹	۱/۷۶	۹۹/۰	۹۴/۱	۰۷/۱	۷۷/۱	حس وابستگی متقابل	
۰/۹۰	۱/۸۶	۰۳/۱	۲	۰۱/۱	۸۵/۱	مشارکت	
۱/۲۵	۲/۳۹	۱/۱۵	۲/۶۴	۱/۱۶	۲/۵۰	آگاهی	
۱/۱۷	۲/۵۲	۱/۱۷	۲/۶۸	۱/۰۸	۲/۶۰	ارزیابی عمومی	هویت ملی
۱/۱۲	۳/۱۲	۱/۲۹	۳/۲۹	۱/۲۱	۳/۴۷	ارزیابی شخصی	
۱/۱۲	۲/۴۴	۱/۲۵	۲/۷۴	۱/۱۲	۲/۸۲	تعلق و یکپارچگی	
۱/۲۰	۲/۸۷	۱/۲۸	۳/۰۵	۱/۱۰	۳/۰۹	حس وابستگی متقابل	
۰/۹۱	۱/۸۷	۱	۲	۱/۰۱	۱/۸۵	مشارکت	
۱/۰۹	۳/۲۹	۱/۱۴	۳/۲۸	۱/۰۸	۳/۴۹	آگاهی	

سوال اصلی تحقیق نقش هویت های تیمی، منطقه ای و مذهبی در تکوین هویت ملی هواداران بوده است. همانطور که در جدول ۲ مشاهده می شود، نتایج تحلیل رگرسیون معنادار بودن رابطه بین متغیر های مستقل هویت تیمی، هویت منطقه ای و هویت مذهبی بر متغیر ملاک هویت ملی هواداران را نشان می دهد. نتایج تحلیل معنی داری کل مدل را مورد تایید قرار می دهد. نتایج تحلیل ANOVA نشان دهنده معنادار بودن رگرسیون و ضریب B در معادله رگرسیون می باشد (Sig=0/05) ، (Sig=0/001). این نتایج و معنی داری مدل با استفاده از مدل تحلیل رگرسیون گام به گام (Stepwise) به دست آمده است.

جدول ۲: خلاصه مدل رگرسیون برای اندازه گیری، تاثیر متغیرهای پیش بین هویت تیمی، هویت منطقه ای و هویت مذهبی بر متغیر ملاک هویت ملی در دانشجویان

متغیر های پیش بین	R	R Square	Adjusted R Square	SE	F	DF _۱	DF _۲	sig
هویت تیمی	۰/۶۲۵	۰/۳۹۰	۰/۳۸۷	۰/۵۴۴	۱۲۵/۴۶۳	۱	۱۹۶	۰/۰۰۰
هویت منطقه ای	۰/۷۱۳	۰/۵۰۹	۰/۵۰۴	۰/۴۹۰	۴۶/۹۸۳	۱	۱۹۵	۰/۰۰۰
هویت مذهبی	۰/۷۲۳	۰/۵۲۳	۰/۵۱۶	۰/۴۸۴	۵/۸۲۲	۱	۱۹۴	۰/۰۱۷
هویت تیمی	۰/۶۷۶	۰/۴۵۸	۰/۴۵۵	۰/۶۳۰	۱۸۱/۳۴۰	۱	۲۱۵	۰/۰۰۰
هویت منطقه ای	۰/۷۲۷	۰/۵۲۸	۰/۵۲۳	۰/۵۸۹	۳۱/۸۹۹	۱	۲۱۴	۰/۰۰۰
هویت مذهبی	۰/۷۵۸	۰/۵۷۵	۰/۵۶۹	۰/۵۶۰	۲۳/۷۷۴	۱	۲۱۳	۰/۰۰۰
هویت تیمی	۰/۴۹۰	۰/۲۴۱	۰/۲۳۶	۰/۶۰۱	۵۶/۳۷۱	۱	۱۷۸	۰/۰۰۰
هویت منطقه ای	۰/۶۵۲	۰/۴۲۵	۰/۴۱۸	۰/۵۲۵	۵۶/۷۳۳	۱	۱۷۷	۰/۰۰۰
هویت مذهبی	۰/۶۷۱	۰/۴۵۰	۰/۴۴۱	۰/۵۱۴	۸/۱۳۹	۱	۱۷۶	۰/۰۰۵

یکی از سوالات تحقیق این بود که هرکدام از هویت های تیمی، منطقه ای و مذهبی چه مقدار از هویت مذهبی هواداران تیم ملی را تشکیل می دهد؟ ضرایب بتای استاندارد شده برای ارزیابی سهم هر یک از متغیر ها در مدل، اندازه ای را برحسب انحراف استاندارد ارائه می دهد. بتا تغییر پیش بینی شده در انحراف استاندارد متغیر ملاک است. برای تغییر یک انحراف استاندارد در متغیر پیش بین (در حالی که سایر متغیر های پیش بین را کنترل می کند) VIF اندازه دیگری است که می تواند جانشین هم خطی شود که در آن مقادیر بزرگ نشان دهنده ارتباط قوی بین متغیر های پیش بین است. همانطور که در جدول ۳ ملاحظه می شود، در سطح معنی داری (Sig=0/01) و (Sig=0/05) هویت تیمی، هویت ملی و هویت مذهبی، هویت ملی را به گونه معنی داری پیش بینی می کنند. تحمل یا تلرانس^۱ یک متغیر به صورت ۱- یک متغیر مستقل محاسبه می شود. برای محاسبه تحمل برای هر متغیر مستقل، SPSS یک تحلیل رگرسیون جداگانه انجام می دهد که در آن متغیر پیش بین مذکور نقش متغیر ملاک را دارد که به وسیله سایر متغیر های مستقل موجود در تحلیل پیش بینی می شوند. مقادیر تحمل در دامنه ۰ تا ۱ قرار دارند. در صورتی که مقدار تحمل برای یک متغیر خاص ۱% یا کمتر باشد حاکی از هم خطی چند گانه است. چنان که در جدول ۳ می توان دید، شاخص تحمل همه متغیر های پیش بین از ۱ درصد فاصله زیادی دارند و این نشان می دهد که مشکل هم خطی چند گانه وجود ندارد.

جدول ۳: تحلیل رگرسیون برای بررسی ارتباط هویت تیمی، هویت منطقه ای و هویت مذهبی با هویت ملی هواداران

VIF	ToleraNce	Sig	T	B	SE B	B	متغیر های پیش بین	
۱/۰۰۰	۱/۰۰۰	۰/۰۰۰	۱۱/۲۰۱	۰/۶۲۵	۰/۰۵۶	۰/۶۲۹	هویت تیمی	هواداران تیم ملی از مناطق فارس نشین
۱/۱۱۵	۰/۸۹۷	۰/۰۰۰	۹/۵۹۱	۰/۵۰۸	۰/۰۵۳	۰/۵۱۲	هویت تیمی	
۱/۱۱۵	۰/۸۹۷	۰/۰۰۰	۶/۸۵۴	۰/۳۶۳	۰/۰۳۹	۰/۲۷۰	هویت منطقه ای	
۴/۰۰۰	۰/۲۵۰	۰/۰۰۲	۰/۳۰۵	۰/۳۰۵	۰/۱۰۰	۰/۳۰۷	هویت تیمی	هواداران تیم ملی از مناطق آذربایجان نشین
۰/۱۳۱	۰/۸۸۴	۰/۰۰۰	۰/۳۴۸	۰/۳۴۸	۰/۰۳۹	۰/۲۵۸	هویت منطقه ای	
۰/۰۴۲	۰/۲۴۷	۰/۰۱۷	۰/۲۴۱	۰/۲۴۱	۰/۰۹۸	۰/۳۲۷	هویت مذهبی	
۱/۰۰۰	۱/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۶۷۶	۰/۶۷۶	۰/۵۸	۰/۷۷۷	هویت تیمی	هواداران تیم ملی از مناطق کرد نشین
۱/۲۷۹	۰/۷۸۲	۰/۰۰۰	۰/۵۳۶	۰/۵۳۶	۰/۰۶۱	۰/۶۱۶	هویت تیمی	
۱/۲۷۹	۰/۷۸۲	۰/۰۰۰	۰/۳۰۰	۰/۳۰۰	۰/۰۴۵	۰/۲۵۴	هویت منطقه ای	
۲/۸۹۹	۰/۳۴۵	۰/۰۰۱	۰/۲۵۹	۰/۲۵۹	۰/۰۸۷	۰/۲۹۸	هویت تیمی	هواداران تیم ملی از مناطق اصفهان نشین
۱/۳۸۵	۰/۷۲۲	۰/۰۰۰	۰/۲۲۹	۰/۲۲۹	۰/۰۴۵	۰/۱۹۴	هویت منطقه ای	
۳/۱۱۰	۰/۳۲۲	۰/۰۰۰	۰/۳۸۴	۰/۳۸۴	۰/۰۸۳	۰/۴۰۵	هویت مذهبی	
۱/۰۰۰	۱/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۴۹۰	۰/۴۹۰	۰/۰۷۱	۰/۵۳۶	هویت تیمی	هواداران تیم ملی از مناطق گلستان نشین
۱/۱۲۱	۰/۸۹۲	۰/۰۰۰	۰/۳۴۱	۰/۳۴۱	۰/۰۶۶	۰/۳۷۳	هویت تیمی	
۱/۱۲۱	۰/۸۹۲	۰/۰۰۰	۰/۴۵۵	۰/۴۵۵	۰/۰۴۸	۰/۳۶۰	هویت منطقه ای	
۲/۲۸۳	۰/۴۳۸	۰/۰۴۷	۰/۱۶۹	۰/۱۶۹	۰/۰۹۲	۰/۱۸۵	هویت تیمی	هواداران تیم ملی از مناطق خراسان نشین
۱/۲۸۱	۰/۷۸۱	۰/۰۰۰	۰/۳۹۱	۰/۳۹۱	۰/۰۵۰	۰/۳۰۹	هویت منطقه ای	
۲/۶۰۶	۰/۳۸۴	۰/۰۰۵	۰/۲۵۷	۰/۲۵۷	۰/۰۹۵	۰/۲۷۲	هویت مذهبی	

سوال دیگر تحقیق این بود که آیا هویت تیمی بر هویت ملی هواداران (به تفکیک در سه گروه منطقه ای) تاثیر دارد؟

در پاسخ به این سوال ضریب همبستگی بین هویت تیمی و هویت ملی در هواداران نشان دهنده همبستگی مثبت و معنادار میان دو متغیر بود با $(R=0/63)$ برای هواداران مناطق فارس نشین، با ضریب $(R=0/65)$ برای هواداران مناطق آذری نشین و برای هواداران مناطق کرد نشین $(R=0/51)$. لذا با ضریب اطمینان ۹۹ درصد می توان گفت که افزایش هویت تیمی هواداران موجب افزایش هویت ملی هواداران آنان می شود. سوال دوم تحقیق به بررسی تاثیر هویت منطقه ای بر هویت ملی هواداران (به تفکیک در سه گروه منطقه ای) پرداخت. ضریب همبستگی بین هویت منطقه ای و هویت ملی در هواداران نشان دهنده همبستگی مثبت و معنادار میان دو متغیر بود با $(R=0/56)$ برای هواداران مناطق فارس نشین، با ضریب $(R=0/50)$ برای هواداران مناطق آذری نشین و برای هواداران مناطق کرد نشین $(R=0/60)$. لذا با ضریب اطمینان ۹۹ درصد می توان گفت که به افزایش هویت منطقه ای هواداران موجب افزایش هویت ملی هواداران می شود. در پاسخ به سوال سوم تحقیق مبنی بر اینکه آیا هویت مذهبی بر هویت ملی هواداران (به تفکیک در سه گروه منطقه ای) تاثیر دارد؟ ضریب همبستگی بین هویت مذهبی و هویت ملی در هواداران مورد بررسی قرار گرفت که نشان دهنده همبستگی مثبت و معنادار میان دو متغیر بود با $(R=0/62)$ برای هواداران مناطق فارس نشین، با ضریب $(R=0/69)$ برای هواداران مناطق آذری نشین و برای هواداران مناطق کرد نشین $(R=0/59)$. لذا با ضریب اطمینان ۹۹ درصد می توان گفت که افزایش هویت مذهبی هواداران موجب افزایش هویت ملی هواداران می شود.

بحث و نتیجه گیری

در پاسخ به سوال اصلی تحقیق، خلاصه تحلیل رگرسیون گام به گام مدل ارتباط هویت تیمی، هویت منطقه ای و هویت مذهبی بر متغیر ملاک هویت ملی نشان می دهد. در هواداران دانشجوی مناطق فارس نشین با وارد کردن مدل ۱ (هویت تیمی) ۳۸ درصد از واریانس را توجیه می شود (مجذور آر تنظیم شده = $0/38$)، اضافه کردن هویت منطقه ای باعث افزایش ۱۲ درصدی واریانس شده و در نهایت اضافه شدن هویت مذهبی باعث شده R توجیه شده به $0/51$ درصد افزایش یابد. در بررسی خلاصه تحلیل رگرسیون مدل، در هواداران مناطق آذری نشین مدل ۱ یعنی هویت تیمی ۴۵ درصد از واریانس را توجیه می کند و اضافه شدن هویت منطقه ای و هویت مذهبی به ترتیب باعث افزایش واریانس توجیه شده، به ترتیب به ۵۲ درصد و ۵۶ درصد شده است. در بررسی خلاصه تحلیل رگرسیون مدل، در هواداران مناطق کرد نشین مدل ۱ یعنی هویت تیمی ۲۳ درصد از واریانس را تبیین می کند و اضافه شدن هویت منطقه ای و هویت مذهبی به ترتیب باعث افزایش واریانس توجیه شده، به ترتیب به ۴۱،۲ درصد و ۴۴ درصد شده است. این یافته مبین نقش هویت های تیمی، منطقه ای و مذهبی در تکوین هویت ملی هواداران می باشند و با یافته های لائو، لام، لئونگ، چوئی و رانسدیل (۲۰۱۲)، ایوانز و کللی (۲۰۰۲)، احمدی (۱۳۸۶)، گودرزی (۱۳۸۹) و شجیع (۱۳۸۹) همسو می باشد. بدین ترتیب، می توان گفت با توجه به نتایج به دست آمده هواداری از تیم های ورزشی توانسته به عنوان یک نهاد فرهنگی مدرن در فرایند معنا سازی هواداران نقش ایفا کند. محقق بر این باور است که شاید بتوان گفت که هویت تیمی و هواداری از یک تیم ملی یا باشگاهی، بخشی نوین و اضافه شده به هویت جمعی است و بخشی از بار معنا دهی به زندگی انسان امروزی هوادار ورزش شده را به دوش را می کشد. با توجه به یافته های معنادار پژوهش مبنی بر ارتباط معنادار هویت تیمی، منطقه ای و مذهبی با هویت ملی هواداران، به نظر محقق، ورزش همچون سرزمینی است که همه گروه ها و مذاهب ساکن در کشور را در بر گرفته و همه

ساکنان آن بر این سرزمین ادعای مالکیت دارند. تیم های ملی ایران، محملی برای هویت بخشی به ایرانیان امروزی شده است. پس بجاست که مسئولان و برنامه ریزان این فرصت عظیم برای همبستگی و آبادانی این سرزمین را مغتنم بشمارند.

در پاسخ به سوال اول اختصاصی تحقیق که آیا هویت تیمی بر هویت ملی هواداران تیم های ملی (به تفکیک ۳ گروه منطقه ای) تاثیر دارد؟ ضریب همبستگی بین هویت تیمی و هویت ملی در هواداران نشان دهنده همبستگی مثبت و معنادار میان دو متغیر است با $(R = 0/63)$ برای هواداران مناطق فارس نشین، با ضریب $(R = 0/65)$ برای هواداران مناطق آذری نشین و برای هواداران مناطق کرد نشین $(R = 0/51)$. لذا با ضریب اطمینان ۹۹ درصد می توان گفت که به ازای یک شاخص تغییر در هویت تیمی هواداران مناطق فارس نشین ۰/۳۹، هواداران مناطق آذری نشین ۰/۴۵، هواداران مناطق کرد نشین ۰/۲۳ تغییر را در هویت ملی شان شاهد خواهیم بود؛ بدین معنی که هر چه هویت تیمی افزایش یابد، هویت ملی نیز افزایش خواهد یافت. این نتایج با یافته های تحقیقات برینر (۲۰۰۱)، بوگدانو (۲۰۱۱)، گافنی^۱ (۲۰۰۸)، سواک و سوسترا^۲ (۲۰۰۸)، ونر^۳ (۲۰۱۱) و نقی پور، اسلیدی و جلالی (۲۰۱۳ و ۱۳۹۱) همخوانی دارد. ملت گروهی از مردم است که دارای عناصر مشترک و مشخصی از فرهنگ، سیستم اقتصادی یکپارچه، حقوق شهروندی برای همه اعضا، تمایلات و همبستگی ناشی از تجارب مشترک و اشغال یک سرزمین می باشند (اسمیت^۴، ۱۹۹۳). هویت ملی متضمن تعهد اجتماعی، مشارکت و وفاداری است (لائو، لام، لئونگ، چوئی و رانسدیل؛ ۲۰۱۲). با توجه به نتایج تحقیق مبنی بر ارتباط قوی هویت تیمی و ملی از آنجا که هواداران خود را دارای مشترکات فرهنگی، اجتماعی، شهروندی و سکونت در سرزمین ایران می دانند، می توان گفت هویت تیمی و هواداری از تیم های ملی تا حدی توانسته نقش ملت سازی را در جامعه اماری مورد بررسی به وجود آورد. صرف هوادار تیم ملی بودن و داشتن هویت تیمی به افزایش هویت ملی نمی شود. با توجه به نتایج تحقیق و ارتباط هویت تیمی با هویت ملی می توان گفت تعاملات ناشی از هواداری تیم های ملی توانسته موجبات انسجام اجتماعی و افزایش همستگی را در هواداران داشته باشد. از این رو، هویت ملی بالا که در یافته های این پژوهش نیز برای هواداران تیم های ملی فوتبال و کشتی به دست آمده، نمی تواند موضوعی دائمی و پایدار باشد، بلکه ممکن است تحت تاثیر نتایج مطلوب تیم های ملی و سایر موضوعات اجتماعی که در زندگی مردم تاثیر می گذارد، افزایش یافته یا با کاهش مواجه شود. ایرانیان اکنون تیم های ملی را که توسط نهاد های رسمی حکومتی به تورنمنت های بین المللی فرستاده می شوند، به عنوان "تماد" و نماینده ملت ایران پذیرفته اند و مرز های ایدئولوژیک و سیاسی که برخی از آنان را از نهاد های رسمی حکومتی جدا کرده است، نادیده گرفته اند (هاشمی و جوادی یگانه، ۱۳۸۶). در پاسخ به سوال دوم تحقیق "آیا هویت منطقه ای چه تاثیری بر هویت ملی هواداران (به تفکیک ۳ گروه منطقه ای) دارد؟" با توجه به ضریب همبستگی بین هویت منطقه ای و هویت ملی در هواداران که نشان دهنده همبستگی مثبت و معنادار میان دو متغیر است با $(R = 0/56)$ برای هواداران مناطق فارس نشین، با ضریب $(R = 0/50)$ برای هواداران مناطق آذری نشین و برای هواداران مناطق کرد نشین $(R = 0/60)$. لذا با ضریب اطمینان ۹۹ درصد می توان گفت که به ازای افزایش یک شاخص به هویت منطقه ای هواداران، ۰/۱۱ در هواداران مناطق فارس نشین، ۰/۷ در هواداران مناطق آذری نشین و ۰/۱۸ تغییر در هویت ملی ایجاد می شود؛ بدین معنی که هر چه هویت منطقه ای افزایش یابد، هویت ملی نیز افزایش خواهد یافت. این موضوع با یافته

1. Gaffney
2. Sack and Suster
3. Wenner
4. Smith

های پژوهش های احمدی (۱۳۸۶)، بوردسی^۱ (۲۰۰۶)، جاسکا^۲ (۲۰۱۱) و ون هیلورد^۳ (۲۰۱۰) به نحوی همخوانی دارد. با توجه به یافته های تحقیق، هر چند هواداران مناطق مختلف کشور احساس تعلق متفاوتی به تیم های ملی دارند، با وجود این به نظر نمی رسد هیچ یک اندیشه های جدایی طلبانه داشته باشند. این موضوع با اظهارات صدر (۱۳۹۰) مبنی بر اینکه علیرغم اظهارات جدایی طلبانه، هیچ کدام از اسکاتلندی ها خواهان جدایی از بریتانیا نیستند همخوانی دارد. با توجه به یافته های تحقیق در مورد هویت ملی هواداران مناطق و اقوام گوناگون کشور می توان اظهار داشت که اقوام و گروه های ساکن در کشور هویت منطقه ای خود را در ارتباط با هویت ملی خود می دانند. ورزش مدرن نقشی مهم در احساس تعلق مردم به دولت ها دارد افراد به عنوان عضوی از یک دولت ورزش را به عنوان بخشی از هویت شان در نظر می گیرند و به میزان افزایش موفقیت های ورزشی همبستگی حس هویت فردی (هاشمی س.، ۱۳۸۶) با هویت جمعی بیشتر می شود. در کنار این گرامیداشت رویداد های خاص، آیین ها و جشن های ملی نیز از عوامل تجربه بیشتر حس هویت ملی می باشد (ون هیلورد، ۲۰۱۰). نخبگان ورزشی اغلب به عنوان یکی از ابزارهای اساسی بیان غرور و افتخار ملی و محرک انسجام ملی برای ملت ها حساب می آیند (ون هیلورد و همکاران؛ ۲۰۱۰). سونداس و هیس^۴ (۲۰۱۳) در پژوهش خود با اذعان به پیچیده بودن مقوله هویت ملی بیان کردند که اغلب بریتانیایی های نزدیک به لندن از هویت ملی بیشتری برخوردار بودند که این یافته با نتایج این پژوهش همسوست. همچنین، آنها به این یافته نیز دست یافتند که بریتانیایی های مناطق شمالی دورتر از لندن از هویت ملی کمتری برخوردارند. با توجه به رگرسیون و مدل تحقیق، هواداران مناطق کرد نشین مورد پژوهش در این تحقیق، هویت ملی کمتری نسبت به هواداران سایر مناطق داشتند که یافته های این پژوهش در مورد هواداران مناطق کرد نشین با تحقیق سونداس و هیس (۲۰۱۳) همسو و در مورد هواداران مناطق آذری نشین و فارس نشین نا همسو بود. طبق نظر هنریکه رولیم^۵ (۲۰۰۹) شواهد نشان می دهد مکانیسم های دولتی ایجاد شده برای ساخت هویت ملی برزیلی در ایالت ریو گراندو و به خصوص در پورتو الگره با ورزش تقویت شد. علاوه بر این نهاد اجتماعی، تلاش باشگاه ها به خصوص در ورزش، مدیران پورتو الگره که ابتدا در مراسم بازی های المپیک در برلین حضور داشتند را به این نتیجه رسانید که از ورزش برای رسیدن به وحدت ملی و انسجام ملی استفاده کنند. با توجه به یافته های این پژوهش محقق بر این باور است که ورزش در کشور ایران توانسته علیرغم برخی اختلاف سلیقه ها نقش مهمی در انسجام ملی و همبستگی ملی داشته باشد. لند میسر^۶ (۲۰۱۳) معتقد است که ارائه تنها یک منبع هویت به اسم "مکان" نمی تواند پاسخگوی نیازهای هویتی بشر امروز باشد، بلکه انسان امروز نیازمند منابع هویتی دیگری همانند فرهنگ، تاریخ و اجتماع می باشد. وی هوادار بودن را برای هواداران باشگاه شالکه ۴ به عنوان یکی از منابع هویت می داند. محقق بر اساس مبانی نظری موجود و یافته های پژوهش حاضر، این نکته را در مورد هواداران تیم های ملی ایران نیز صادق (همسو) می داند.

در پاسخ به سوال سوم تحقیق "هویت مذهبی چه تاثیری بر هویت ملی هواداران دارد؟" ضریب همبستگی بین هویت مذهبی و هویت ملی در هواداران نشان دهنده همبستگی مثبت و معنادار میان دو متغیر است با (R = ۰/۶۲) برای هواداران مناطق فارس نشین، با ضریب (R = ۰/۶۹) برای هواداران مناطق آذری نشین

1. Burdsey
2. Jaksa
3. Van hilvoorde
4. Sandas and Heath
5. Henrique Rolim
6. Land messr

و برای هواداران مناطق کرد نشین ($R=0/59$). لذا با ضریب اطمینان ۹۹ درصد می توان گفت که به ازای هر واحد افزایش به هویت مذهبی هواداران مناطق فارس نشین ۰/۰۱، هواداران مناطق آذری نشین ۰/۰۴ و هواداران مناطق کرد نشین ۰/۰۳ به هویت ملی شان افزوده خواهد شد؛ بدین معنی که هر چه به هویت مذهبی افراد افزوده شود، به هویت ملی شان نیز افزوده خواهد شد. این موضوع با یافته های تحقیق هاشمی (۱۳۸۹)، حسینی (۱۳۸۹) و اسابگر^۱ (۲۰۰۸) همسویی دارد. در این پژوهش، هویت دینی توانسته بخشی از هویت ملی افراد را تشکیل دهد. از آنجا که در پژوهش گنجی و همکاران ابعاد تعلق و تعهدی مورد بررسی بوده و افزایش آن موجب افزایش سرمایه اجتماعی و مشارکت شده، همسویی در ۳ متغیر مورد بحث در پژوهش گنجی با ۳ مولفه همبستگی، تعلق و مشارکت هویت مذهبی این پژوهش مشهود است. وقتی افراد بر شباهت های درون گروهی و تفاوت های برون گروهی تاکید دارند، بحث هویت جمعی مطرح است. به اعتقاد اسابگر فوتبال- با تاکید بر فوتبال حرفه ای- از خیلی جهات شبیه مذهب است (اسابگر، ۲۰۰۸). ورزش به عنوان جایگزین مذهب معرفی شده و شاید بتوان گفت مذهب و ورزش ارتباطی متقابل با یکدیگر دارند. با توجه به معنادار بودن ارتباط هویت مذهبی با هویت ملی هواداران و از آنجا که همه هواداران مورد آزمون مسلمان بودند، می توان گفت دین اسلام به عنوان یکی از مهمترین ارکان هویت بخشی به همه گروه های اجتماعی و از جمله هواداران ورزش شده است. هواداران تیم های ملی ایران که تیم های ملی ایران را هواداری می کنند، با پس زمینه پر رنگ اسلامی در این عرصه حضور می یابند. به نظر بدیهی می رسد که بخش قابل توجهی از هواداران هنگام رویارویی تیم های ملی ایران با تیم های ملی سایر کشور ها علاوه ملیت، مذهب آن تیم ها را نیز در مورد نظر قرار می دهند. بی هویتی، نوعی زوال در ارزش های اجتماعی، تعرض به ارزش ها و هنجار ها و در نهایت، تضعیف فضای معرفت شناختی جوانان محسوب می شود. روان شناسان اجتماعی بر این واقعیت تاکید دارند که هویت به واسطه میان فرد و جامعه شکل می گیرد. به نظر محقق، ورزش حرفه ای و متعلقات آن به عنوان یک پدیده نوین وارد شده به زندگی انسان امروزی، توانسته به عنوان یک نهاد اجتماعی نقش هویت سازی را به خوبی انجام دهد. با وجود زمینه های بالقوه فراوان ورزش این موضوع نباید به این عرصه محدود بماند. به هر میزان که زمینه مشارکت و تجارب گروهی هواداران بیشتر باشد، آنان در ابعاد ارزیابی شخصی، ارزیابی عمومی، احساس تعلق و یکپارچگی، حس وابستگی متقابل، مشارکت و آگاهی هویت های تیمی، منطقه ای و مذهبی و ملی خود نمرات بالاتری را به دست خواهند آورد.

با توجه به نتایج حاصل از تحقیق مبنی بر اینکه افزایش در هویت تیمی (تیم های ملی) موجب تغییر و افزایش در هویت ملی هواداران می شود، پیشنهاد می گردد که مسئولان و عوامل ذیربط برنامه ریزی و اقدامات عملی لازم را در جهت تقویت حس وابستگی، احساس تعلق و یکپارچگی، آگاهی و بخصوص مولفه بسیار مهم مشارکت در رویداد های مربوط به تیم های ملی انجام دهند. در این راستا باید زمینه های لازم را برای مشارکت هواداران در رویداد ها و مناسبت های مربوط به تیم ملی افزایش داد. به تشکیل تشکل ها، NGO ها و باشگاه های هواداری از تیم های ملی مبادرت ورزید. همچنین، از پتانسیل های رسانه ای برای افزایش هویت تیمی بهره گیری و به برگزاری مراسم های گرامی داشت پیشکسوتان عرصه ورزش توسط هواداران یاری رسانده شود. در این راستا می توان با افزایش تعاملات میان قهرمانان ملی و باشگاهی با تشکل های هواداری و عموم مردم، هویت تیمی و ملی را افزایش داد.

منابع

- احمدی، سیروس (۱۳۸۶) «بررسی ارتباط موفقیت یا عدم موفقیت تیم ملی فوتبال ایران در مسابقات جام جهانی فوتبال، بر جایگاه هویت ملی نزد شهروندان». سال پانزدهم، شماره ۱ پیاپی ۳۷.
- باقری، مجتبی (۱۳۸۹) کارکردهای اجتماعی - فرهنگی ورزش فوتبال. تهران: دانشگاه تهران
- حسینی، فریده سادات و مزیدی، محمد (۱۳۸۹) «پیش بینی سبک های هویت بر اساس جهت گیری های مذهبی در میان دانشجویان دانشگاه شیراز». اندیشه های نوین تربیتی.
- رضوی آل هاشم، علی و کاظمی، بهزاد (۱۳۸۸) «هویت های قومی، انسجام اجتماعی، امنیت ملی». کتاب ماه علوم اجتماعی. ش ۱۶.
- شجاع، رضا (۱۳۸۹) «تعیین سلسله مراتب هویت نقش بازیکنان تیم های ملی هندبال ایران و رابطه آن با هویت ورزشی، سن، و سابقه قهرمانی». فصلنامه المپیک. ۲(۵۰).
- فاضلی، حبیب الله (۱۳۹۱) «ورزش، سیاست و هویت». پژوهشنامه علوم سیاسی. ۷(۲۶).
- گل محمدی، احمد (۱۳۸۰) «جهانی شدن و بحران هویت». نشریه مطالعات ملی. شماره ۱۰.
- گنجی، محمد؛ نعمت الهی، زهرا و طاهری، زهره (۱۳۸۹) «هویت دینی و سرمایه اجتماعی در بین مردم شهر کاشان». جامعه شناسی کاربردی. شماره ۴، سال ۲۱.
- گودرزی، ابوالفضل و فراهانی، محمود (۱۳۸۸) «بررسی هویت دینی و ملی جوانان کشتی گیر و فوتبالیست شهر تهران». فصلنامه المپیک. ۱۳۸۹. سال هیجدهم، ۳(۵۱). جلد ۵۱. ۳.
- نقی پورگیوی، بهنام و اسدی، حسن و جلالی فراهانی، مجید (۱۳۹۱) «بررسی مولفه های هویت تیمی و هویت ملی هواداران تیم های ملی فوتبال و کشتی ایران». پژوهش های فیزیولوژی و مدیریت در ورزش. ش ۱۱.
- هاشمی، زهرا و جوکار، بهرام (۱۳۸۹) «بررسی رابطه جهت گیری های مذهبی اسلامی». نشریه دانشور. سال هفتم، ش ۴۰.
- هاشمی، سید ضیا و جوادی یگانه، محمد رضا (۱۳۸۶) «فوتبال و هویت ملی». فصلنامه مطالعات ملی، ۳۰، سال هشتم، شماره ۲).
- یوسفی، علی (۱۳۸۰) «روابط بین قومی و تاثیر آن بر هویت ملی اقوام در ایران». فصلنامه مطالعات ملی. ش ۸، سال دوم.
- Asaberger, A. (2008) **Media Research Techniques**. Translated by Parvis.
- Bairner, A. (2001) **Sport, Nationalism, and Globalization**. Albany: State University of New York Press.
- Burdsey, D. (2006) "If I ever play football, Dad, can I play for England or India?". **British Asians, Sport and diasporic national identities**. Sociology. 40(1).
- Bogdanov, D. (2011) **Influence of National Sport Team Identity on National Identity**.
- Evans, M., & Kelley, J. (2002) "National pride in the developed world: Survey data from 24 nations". *International Journal of Public Opinion Research*. 14(3).
- Gaffney, T. C. (2008) **Temples of the earthbound gods: stadiums in the cultural landscapes of Rio de Janeiro and Buenos Aires**. University of Texas Press.

- Heere, B., & James, D. J. (2007) **“Stepping outside the lines: Developing a multi-dimensional team identity scale based on social identity theory”**. Sport Management Review. 10(1).
- Jaksa, L. K. (2011) **Sports and Collective Identity: The Effects of Athletics on National Unity**. SAIS Review. 31(1).
- Landmesser, Felix (2013) **local embeddedness versus global orientation in european club football? exploring fan attachment of schalke 04**.
- Lau, P. C., Lam, M. S., Leung, B. C., Choi, C., & Ransdell, L. B. (2012) **“The Longitudinal Changes of National Identity in Mainland China, Hong Kong and Taiwan Before, During and After the 2008 Beijing Olympics Games”**. The International Journal of the History of Sport. 29(9).
- Lee, J. S., Park, S. H., & Kang, J. H. (2009) **“The Influence Of Spectator Sport Service Satisfaction And Team Identification On Fans’ Re-Spectating Intention In Korean Basketball League”**. North American Society For Sport Management Conference.
- Naghipour, B., Asadi, H., & Jalali, M. (2013) **The investigation of the components of team identity and national identity in fans of iran national wrestling teams**. International journal of wrestling science. 3(2).
- Luís, Henrique Rolim. Janice, Zarpellon Mazo(2009) **“The National Torch Relay in the City of Porto Alegre (1938-1947): a study on the participation of sports clubs”**. Porto Alegre, v. 15, n. 04,
- Sack, A. L., & Suster, Z. (2000) **“Soccer and Croatian Nationalism A Prelude to War”**. Journal of Sport & Social Issues. 24(3).
- Sundas, Ali, Heath, Anthony (2013) **Changing identities in the UK – the next ,Future years Identities: 10**. Nuffield College, University of Oxford. governance office for science.
- Van Hilvoorde, I. E. (2010) **“How to influence national pride? The Olympic medal index as a unifying narrative”**. International Review for the Sociology of Sport. 45(1).
- Wenner, L. A. (2011) **From Football Widow to Fan: Web Narratives of Women and Sports Spectatorship**. Sports Fans, Identity, and Socialization: Exploring the Fandemonium, 203.